

(Olieberedskabsloven)

Frederiksborggade 15
1360 København K

Besøgsadresse:
Linnésgade 18, 3. sal
1361 København K

Tlf 3395 5785
Fax 3395 5799

www.ekn.dk
ekn@ekn.dk

KLAGE FRA

OVER

Energistyrelsen afgørelse af 2. juni 2015

4. april 2016

OM

Fastsættelse af lagringspligten for Foreningen Danske Olieberedskabslagre for lageråret 1. juli 2015 til 30. juni 2016

J.nr. 1051-15-1-46

RIKSB-EKN

NÆVNETS

Nævnnsformand, dommer Poul K. Egan

SAMMEN-

Næstformand, professor, cand.jur. & ph.d. Birgitte E. Olsen

SÆTNING

Professor, cand.jur. og ph.d., Michael Gøtze

I SAGEN

Direktør, Peter Rasmussen

Specialkonsulent, Tina Provencher Blom

NÆVNETS

Nævnet ophæver og hjemviser Energistyrelsens afgørelse af 2.

AFGØRELSE

juni 2015 til fornyet behandling.

Foreningen Danske Olieberedskabslagre - FDO (herefter klager) har d. 30. juni 2015 klaget over afgørelse truffet af Energistyrelsen d. 2. juni 2015 om lagringspligt for lagringsåret 1. juli 2015 – 30. juni 2016. Advokatfirmaet Bruun Hjejle ved advokat XXX repræsenterer klager i sagen.

Sagens baggrund

Sagen drejer sig om størrelsen af klagers lagringspligt for lageråret 1. juli 2015 til 30. juni 2016 af olieprodukter.

Energistyrelsen har ved endelig afgørelse af 2. juni 2015 fastsat lagringspligten for klager i lageråret 1. juli 2015 – 30. juni 2016. Ved afgørelsen har Energistyrelsen ikke reduceret for volumener (kategori 1: 2581 m³ og kategori 2B: 3578 m³), som fremgår af overgangsaftale indgået omkring årsskiftet 2013 med Haahr Petroleum Limited (nu Be-Mi a.m.b.a. under konkurs) og klager.

Dette har klager gjort indsigelse imod og henvist til, at Energistyrelsen ved

tidligere lagerår har justeret lagerdækningen i overensstemmelse med overgangsaftalen.

Energistyrelsen har begrundet afgørelsen med, at Haahr Petroleum Limited (nu Be-Mi a.m.b.a. under konkurs) ved dekret af 10. april 2015 er taget under konkursbehandling, og at konkursboet i den forbindelse har meddelt Energistyrelsen, at man ikke vil indtræde i overgangsaftalen med klager.

Energistyrelsen lægger herved til grund, at klager ikke vil modtage lagerdækning i overensstemmelse med overgangsaftalen. Derfor mener styrelsen, at der ikke skal justeres herfor ved fastsættelse af FDO's lagerpligt i indeværende år.

4. april 2016

J.nr 1051-15-1-46

RIKSB –EKN

Energiklagenævnet traf d. 24. november 2015 på anmodning fra klager afgørelse om opsættende virkning.

Side 2 af 8

Klagers synspunkter og bemærkninger til klagen

Klager fremfører bl.a. følgende synspunkter:

- Overgangsaftalen består, idet et konkursbo som udgangspunkt succederer i skyldnerens retsstilling. BE-Mi a.m.b.a. er uanset konkursboets manglende ønske om at indtræde i aftalen fortsat part og bundet af denne.
- Klager anfægter Energistyrelsens fortolkning af lagringspligtsbekendtgørelsens § 13, stk. 3, idet Energistyrelsen ifølge klager lægger vægt på ordet "modtager" i lagringspligtsbekendtgørelsens § 13, stk. 3, men ser bort fra den resterende del af sætningen, der lyder "efter disse overgangsaftaler". Ordet "efter" må i denne sammenhæng forstås som "ifølge". Dette medfører ifølge klager, at Energistyrelsen lægger vægt på konkursboets *faktiske* ydelse fremfor den aftalte ydelse, der følger af overgangsaftalen.
- Klager påpeger endvidere, at Energistyrelsen ikke har hjemmel til at undlade at justere for overgangsaftalen eller til at foretage en indskrænkende fortolkning af lagringsbekendtgørelsens § 13, stk. 3 uden klar støtte i ordlyden.
- Det er klagers opfattelse at Energistyrelsen udelukkende skal administrere efter olieberedskabsloven og ikke inddrage konkursretlige hensyn. Konkursretlige forhold er irrelevante i forhold til aftalens gyldighed. En manglende opfyldelse af overgangsaftalen er alene et resultat af Energistyrelsens afgørelse.

Klager henviser desuden til forarbejderne i olieberedskabsloven – herunder, at det var en forudsætning for oprettelse af en central lagerenhed, at lagringspligten fastsættes på grundlag af en forudgående aftale med den centrale lagerenhed (klager) og at ændringer i størrelsen af virksomhedernes lagringspligt, der skal opfyldes ved delegation til den centrale lagerenhed, forudgående drøftes med denne og kun fastsættes til en størrelse, som den centrale lagerenhed er indforstået med.

Energistyrelsens synspunkter og bemærkninger til klagen

Energiklagenævnet har anmodet Energistyrelsen om bemærkninger til klagen. Energistyrelsen indstiller, at afgørelsen stadfæstes og lægger i den forbindelse vægt på følgende:

- At det af lagringspligtbekendtgørelsens § 13, stk. 3, 1. pkt., fremgår, at der i lagringspligtens opdeling justeres for overgangsaftaler, der er indgået mellem den centrale lagerenhed og enkelte lagringspligtige virksomheder for en periode, som udløber den 31. marts 2016, og som er meddelt til Energistyrelsen.
- At det følger af lagringspligtbekendtgørelsens § 13, stk. 3, 2. pkt., at der ved fastsættelse af lagringspligten skal justeres for den lagerdækning som den centrale lagerenhed "modtager" fra disse virksomheder efter disse overgangsaftaler.
- At Be-Mi a.m.b.a. blev taget under konkursbehandling ved dekret af 10. april 2015 fra Skifteretten i Kolding, og Be-Mi a.m.b.a.'s kurator ved e-mail af 5. maj 2015 til FDO har meddelt, at konkursboet ikke indtræder i overgangsaftalen med FDO.

For så vidt angår sagens konkursretlige aspekter bemærker Energistyrelsens følgende:

- At det følger af konkursloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 11 af 6. januar 2014, § 55, stk. 1, at et konkursbo kan vælge at indtræde i gensidigt bebyrdende aftaler, som er indgået af skyldneren, og det følger af konkurslovens § 56, stk. 1, at konkursboet i så fald bliver berettiget og forpligtet på aftalens vilkår.
- Indtræder boet derimod ikke i aftalen, kan medkontrahenten ophæve aftalen i medfør af konkurslovens § 58, stk. 1. Medkontrahenten kan herefter kun fordre erstatning i boet for sit tab ved, at aftalen ikke opfyldes, jf. konkurslovens § 59. En medkontrahent har således ikke et

4. april 2016

J.nr 1051-15-1-46

RIKSB –EKN

Side 3 af 8

krav på at få en gensidigt bebyrdende aftale med skyldneren, som vedkommendes konkursbo ikke indtræder i, opfyldt ved erlæggelse af ydelsen (in natura), i dette tilfælde den konkrete lagerdækning.

Da Be-Mi a.m.b.a. under konkurs har erklæret, at boet ikke indtræder i aftalen, har Energistyrelsen lagt til grund, at FDO ikke vil modtage lagerdækning i overensstemmelse med aftalen. Det er Energistylens vurdering, at lagerdækningen medtages ikke ved aftalens eksistens, men ved, at Be-Mi a.m.b.a. faktisk holder beredskabslagre for FDO.

Endelig har Energistyrelsen anført, at FDO ikke har et retligt krav på, at aftalen opfyldes ved erlæggelse af ydelsen. På den baggrund er det Energistylens vurdering, at betingelserne for at justere for overgangsaftalen ikke er opfyldt.

4. april 2016

J.nr 1051-15-1-46

RIKSB –EKN

Side 4 af 8

Retsgrundlaget

Olieberedskabsloven¹ implementerer Rådets direktiv 2009/119/EF af 14. september 2009 om forpligtelse for medlemsstaterne til at holde minimumslagre af råolie og/eller olieprodukter. Loven fastsætter bl.a. bestemmelser vedrørende forsyningssikkerhed, udpegning af den centrale lagerenhed og virksomheders pligt til lagring samt delegation heraf:

”[...]

”Den centrale lagerenhed

§ 5. Klima-, energi- og bygningsministeren kan på nærmere angivne vilkår udpege den centrale lagerenhed.

Stk. 2. Den centrale lagerenhed er en organisation, der ikke har fortjeneste som målsætning, og som handler i almenhedens interesse.

Stk. 3. Den centrale lagerenhed kan erhverve, holde og sælge beredskabslagre. Den centrale lagerenhed skal have de nødvendige lager- og transportanlæg hertil eller have rådighed herover.

Stk. 4. Klima-, energi- og bygningsministeren kan fastsætte regler om den centrale lagerenheds opgaver og om tavshedspligt for bestyrelse, direktion og medarbejdere.

Stk. 5. Klima-, energi- og bygningsministeren godkender den centrale lagerenheds vedtægter og ændringer af disse.”

Kapitel 3

Lagringspligt m.v.

§ 6. Virksomheder skal holde beredskabslagre af råolie eller olieprodukter, hvis de

- 1) importerer råolie eller olieprodukter her til landet,
- 2) producerer råolie eller olieprodukter her i landet eller
- 3) lader råolie eller olieprodukter producere hos en anden virksomhed her i landet.

Stk. 2. Virksomheder, som i et kalenderår importerer eller producerer mindre end svarende til 1.000 t råolieækvivalent, har ikke lagringspligt efter stk. 1.

¹ Lov nr. 354 af 24. april 2012

Stk. 3. Virksomheder, som alene producerer olieprodukter ved oparbejdning af spildolie til genbrug, har ikke lagringspligt efter stk. 1.

Stk. 4. Klima-, energi- og bygningsministeren kan efter ansøgning give tilladelse til, at en virksomhed, der har haft lagringspligt efter stk. 1, og som i en periode ikke opfylder bestemmelserne om at få en sådan lagringspligt efter stk. 1, fortsætter med at være en lagringspligtig virksomhed.

Stk. 5. Klima-, energi- og bygningsministeren fastsætter regler om virksomhedernes lagringspligt efter stk. 1-4, herunder om beregning af lagringspligtens størrelse, anmeldelsespligt for virksomheder, som omfattes af reglerne i stk. 1, lagringspligtens specificering på produktkategorier, lagringspligtens periodisering, lageranlæggets indretning, lagringspligtens fordeling på A-lagre og B-lagre, ophør af lagringspligt og mulighed for dispensationer fra lagringspligten.

[....]

Kapitel 4

Opfyldelse af lagringspligt og delegationer

§ 9. Klima-, energi- og bygningsministeren kan fastsætte, at en konkret andel af virksomhedernes lagringspligt efter § 6, stk. 1, skal opfyldes ved delegation til den centrale lagerenhed, og at den centrale lagerenhed skal modtage sådanne delegationer mod vederlag. Lagringspligtige virksomheder skal opfylde de vilkår, som fastsættes efter stk. 4.

Stk. 2. Virksomheder kan opfylde deres resterende lagringspligt efter § 6, stk. 1, ved

- 1) brug af virksomhedens egne lagre her i landet,
- 2) indgåelse af lagerdækningsaftaler med den centrale lagerenhed, jf. § 10, stk. 4,
- 3) indgåelse af internationale lagerdækningsaftaler med udenlandske virksomheder eller udenlandske centrale lagerenheder, jf. § 10, stk. 1, eller
- 4) indgåelse af nationale lagerdækningsaftaler med andre lagringspligtige virksomheder, jf. § 10, stk. 3.

Stk. 3. Den centrale lagerenhed kan opfylde den lagringspligt, som den overtager ved delegationer efter stk. 1 og ved lagerdækningsaftaler efter stk. 2, nr. 2, ved brug af dels egne lagre og dels lagerdækningsaftaler efter § 10, stk. 1 og 4.

Stk. 4. Klima-, energi- og bygningsministeren kan fastsætte regler om delegation af lagringspligt efter stk. 1, virksomhedernes opfyldelse af deres resterende lagringspligt efter stk. 2 og den centrale lagerenheds opfyldelse af lagringspligt efter stk. 3. Ministeren kan herunder fastsætte regler om medregning af lagerbeholdninger til dækning af lagringspligt, medregning af lagre af biobrændstoffer og additiver til dækning af lagringspligt, den konkrete beregning af beredskabslagres størrelse, medregning af gæld og tilgodehavender mellem de lagringspligtige virksomheder samt den centrale lagerenheds vilkår for dækning af lagringspligt, som den har modtaget ved delegation efter stk. 1.

[...]"

Reglerne om lagringspligt er udmøntet i bekendtgørelse om lagringspligt m.v. for olie. Bekendtgørelsen indeholder bl.a. bestemmelser om størrelse og periodisering af lagringspligten herunder bestemmelser om justering for overgangsaftaler:

"[...]

4. april 2016

J.nr 1051-15-1-46

RIKSB –EKN

Side 5 af 8

Kapitel 2

Den centrale lagerenhed

§ 4. Danske Olieberedskabslagre (FDO) er efter olieberedskabslovens § 5, stk. 1, udpeget som den centrale lagerenhed med virkning fra den 31. maj 2012.

[...]

§ 13. På grundlag af den lagringspligtige omsætning efter § 12 for et kalenderår beregnes virksomhedens lagringspligt for den enkelte produktkategori for det følgende lagerår således:

1) For kategori 1, 2A, 2B og 3 udgør lagringspligten 22,3 pct. af den lagringspligtige omsætning for den pågældende kategori. Denne lagringspligt omfatter samlet både A- og B-lagre.

2) Af denne lagringspligt udgør B-lagre for kategori 1 og 2B henholdsvis 8,0 pct. og 3,0 pct. af den lagringspligtige omsætning for den pågældende kategori.

Stk. 2. Energistyrelsen fastsætter en virksomheds lagringspligt og underretter virksomheden herom senest 2 måneder før lagerårets begyndelse. Ved fastsættelsen angives den andel af lagringspligten, som efter § 16, stk. 1, skal delegeres til den centrale lagerenhed, og den del, som skal dækkes af virksomheden.

Stk. 3. I lagringspligtens opdeling efter stk. 2 justeres der for de overgangsaftaler, der er indgået mellem den centrale lagerenhed og enkelte lagringspligtige virksomheder for en periode, som udløber den 31. marts 2016, og som er meddelt til Energistyrelsen. Ved denne justering modregnes lagerdækning, som den centrale lagerenhed modtager fra disse virksomheder efter disse overgangsaftaler, i lagerdækningen efter § 16, stk. 1.

[...]”

Energiklagenævnets begrundelse for afgørelsen

Det følger af lagringspligtsbekendtgørelsens² § 16, stk. 1, at 70 % af en virksomheds samlede lagringspligt skal dækkes af den centrale lagerenhed (FDO). Den lagringspligtige virksomhed skal således selv dække de resterende 30 %.

Energistyrelsen fastsætter den årlige lagringspligt og skal i henhold til lagringspligtsbekendtgørelsen justere for de overgangsaftaler, der måtte være indgået mellem FDO og en lagringspligtig virksomhed, jf. § 13, stk. 3, 1. pkt.

Ved justeringen modregnes lagerdækning, som FDO modtager fra virksomhederne efter overgangsaftalerne, i lagerdækningen efter § 16, stk. 1, jf. bekendtgørelsens § 13, stk. 3, sidste pkt.

Hovedreglen er således, at lagringspligtsforholdet er en fordeling på 70 – 30, medmindre der er indgået en overgangsaftale, som der skal justeres for.

Det fremgår af forarbejderne til loven,³ at det er en forudsætning for FDO, at denne som central lagerenhed fortsat skal dække virksomhedernes lagringspligt på 70 % og at dette opnås ved brug af hjemmelsbestemmelsen i lovens §

² Bekendtgørelse nr. 1340 af 10. december 2014 om lagringspligt m.v. for olie

³ Bemærkninger til lovforslag L83 af 8. februar 2012, afsnit 5.2 og afsnit 5.4.1.

4. april 2016

J.nr 1051-15-1-46

RIKSB –EKN

Side 6 af 8

9, stk. 1. Lagringspligtsbekendtgørelsen er bl.a. udstedt med hjemmel i § 9, stk. 1.

Energiklagenævnet bemærker i øvrigt, at det fremgår af forarbejderne til olieberedskabsloven, at ved ændringer af størrelsen af andelen af virksomhedernes lagringspligt, der skal opfyldes ved delegation til den centrale lagerenhed, skal dette drøftes med FDO, og denne skal være indforstået hermed.

Det fremgår af ordlyden af § 13, stk. 3, 1. pkt., at der skal justeres for overgangsaftaler indgået mellem den centrale lagerenhed, dvs. klager og den lagringspligtige virksomhed med hvem, der er indgået en overgangsaftale. Bekendtgørelsen indeholder ingen udtrykkelige bestemmelser, der lægger op til fravigelse af denne pligt. En fravigelse af bestemmelsen medfører en mere bebyrdende afgørelse for parten (i dette tilfælde FDO), hvad der i givet fald kræver udtrykkelig hjemmel i f.eks. bekendtgørelsen.

Energiklagenævnet finder derfor ud fra en ordlydsfortolkning af § 13, stk. 3, 1. pkt., og på baggrund af ovenstående, at Energistyrelsen ved fastsættelsen af lagringspligten skulle have taget hensyn til overgangsaftalen.

Endelig finder Energiklagenævnet, at den omstændighed, at der er indtrådt konkurs, kan ikke føre til andet resultat.

Energiklagenævnets afgørelse

Energiklagenævnet ophæver Energistyrelsens afgørelse af 2. juni 2015 og sagen hjemvises til fornyet behandling, hvor der tages højde for den indgæede overgangsaftale jf. § 13, stk. 3, 1. pkt. i lagringspligtsbekendtgørelsen.

Afgørelsen er truffet i henhold til olieberedskabslovens⁴ § 21, stk. 1.

Afgørelsen har været behandlet på nævnsmøde d. 8. februar 2016 og senere.

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form på Energiklagenævnets hjemmeside.

Søgsmaal ved domstolene til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet efter olieberedskabsloven skal være anlagt inden 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt den pågældende. Hvis afgørelsen er offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsestidspunktet, jf. § 22 i olieberedskabsloven.

⁴ Lov nr. 354 af 24. april 2012

4. april 2016

J.nr 1051-15-1-46

RIKSB –EKN

Side 7 af 8

På nævnets vegne

Poul K. Egan
Nævnformand

/Rikke Slot Benyahia
Konst. sekretariatschef

4. april 2016

J.nr 1051-15-1-46
RIKSB –EKN

Side 8 af 8